

15 Νοε. 2011

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ**

**Αθήνα 10 Νοεμβρίου 2011
Αριθ. Πρωτ.: 5180**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 40
Ταχ. Κώδικας: 101 82 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Ι. Αντωνοπούλου
Τηλέφωνο: 2105295194,216
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Σχετικά με υποχρεώσεις Ασφαλιστικών Εταιρειών.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 667/17-10-2011 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 667/17-10-2011 Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Βλάχο σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όπως είναι γνωστό, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προωθεί σχέδιο νόμου «για την εδραίωση της διαφάνειας στη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς, την ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών και την προστασία των οφειλετών από αθέμιτες εισπρακτικές μεθοδεύσεις». Η σχετική δημόσια διαβούλευση έχει ολοκληρωθεί. Στο πρώτο κεφάλαιο του σχεδίου νόμου αναμορφώνεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ασφαλιστικής αγοράς με την ενίσχυση των κανόνων διαφάνειας στην προώθηση και παροχή των ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη δικαιότερη κατανομή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα στη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης μέρη. Σε συνάρτηση με την ερώτηση επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Το σχέδιο νόμου θεσπίζει ρητές υποχρεώσεις ενημέρωσης του λήπτη της ασφάλισης, τόσο πριν, όσο και κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Εκτενής είναι ιδίως η προσυμβατική ενημέρωση που προβλέπεται να παρέχεται υποχρεωτικά στο λήπτη της ασφάλισης, τόσο για τις παρεχόμενες καλύψεις και τις διάφορες επιλογές του λήπτη της ασφάλισης, όσο και για το κόστος της ασφάλισης. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση, ώστε οι πληροφορίες που παρέχονται προς τους ασφαλισμένους, να είναι απλές, επαρκείς και ευσύνοπτες, ώστε να επιτρέπουν στον ενδιαφερόμενο λήπτη της ασφάλισης να κατανοήσει τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του ασφαλιστικού προϊόντος. Θεσπίζονται κανόνες διαφημιστικής ενημέρωσης προκειμένου να μην δημιουργούνται ανακριβείς εντυπώσεις για το ασφαλιστικό προϊόν.

Ενσωματώνονται προστατευτικές δικλείδες της Οδηγίας MiFID (περί προστασίας των επενδυτών) και στις ασφαλιστικές συμβάσεις στο βαθμό που αυτές αφορούν προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις. Οι ασφαλιστικές εταιρείες υποχρεούνται να προβαίνουν πλέον σε προσυμβατική αξιολόγηση του επενδυτικού χαρακτήρα, των επενδυτικών αναγκών και των επενδυτικών ιδιοτεροτήτων του ενδιαφερόμενου λήπτη της ασφάλισης. Η αξιολόγηση αυτή επιτρέπει στις ασφαλιστικές εταιρείες την ένταξη του λήπτη της ασφάλισης στο επενδυτικό-ασφαλιστικό πρόγραμμα που αυτός πραγματικά χρειάζεται, αλλά και σε πρόγραμμα στις υποχρεώσεις του οποίου μπορεί να ανταπεξέλθει.

Προς ενίσχυση της προστασίας του λήπτη της ασφάλισης που επέχει και τη θέση επενδυτή, εισάγεται η υποχρέωση των ασφαλιστικών εταιρειών να συμμορφωθούν στις οργανωτικές υποχρεώσεις των ΑΕΠΕΥ. Έτσι η επενδυτική τους στρατηγική και συμπεριφορά είναι ελέγξιμες χωρίς να ενέχουν κινδύνους, ενώ εξασφαλίζεται η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων, προκειμένου να προστατευθούν επαρκώς τα συμφέροντα των επενδυτών. Επίσης, οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές υποχρεώνονται σε πιστοποίηση γνώσεων και ικανοτήτων, προκειμένου να προωθούν επενδυτικά ασφαλιστικά προϊόντα, των οποίων την προώθηση και παρουσίαση μπορούν να υποστηρίξουν, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου λήπτη της ασφάλισης.

Σημαντική καινοτομία του σχεδίου νόμου είναι ότι αντιμετωπίζει την ανάγκη προστασίας των ασφαλισμένων που εντάσσονται σε ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια και οι οποίοι, ως εκ τούτου, δεν είναι λήπτες της ασφάλισης (αντισυμβαλλόμενοι δηλαδή της ασφαλιστικής εταιρείας). Οι εν λόγω ασφαλισμένοι εντάσσονται κατά βάση στο ίδιο επίπεδο προστασίας με το λήπτη της ασφάλισης.

Το ισχύον σήμερα νομοθετικό πλαίσιο δεν προστατεύει επαρκώς το λήπτη της ασφάλισης, όταν ο ασφαλιστής παραλείπει να του παράσχει τις απαραίτητες πληροφορίες ή ακόμα και όταν παραλείπει να του παραδώσει τους ασφαλιστικούς γενικούς όρους συναλλαγών. Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου διατηρούν το δικαίωμα εναντίωσης του λήπτη της ασφάλισης, όταν ο ασφαλιστής παραλείψει τις παραπάνω πληροφορίες. Παράλληλα, όμως, εισάγουν, κατά τα ισχύοντα και σε κάθε άλλο τομέα συναλλαγών, την αποδέσμευση του λήπτη της ασφάλισης από γενικούς όρους συναλλαγών, των οποίων την ύπαρξη ανυπαίτια δεν πληροφορήθηκε.

Για να αποτραπούν φαινόμενα αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην καταβολή των ασφαλιστικών αποζημιώσεων, ιδίως στις περιπτώσεις των μικρών αποζημιώσεων όπου οι δικαιούχοι, ενόψει του δυσανάλογου δικαστικού κόστους, εκτίθενται σε πιέσεις για παραίτηση από μέρος αυτών, θεσπίζονται ελάχιστα ποσά για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υφίσταται ο δικαιούχος από την παραβίαση της υποχρέωσης για έγκαιρη καταβολή του ασφαλίسمatos.

Η επιταγή της διαφάνειας εδραιώνεται και στον τρόπο αναπροσαρμογής των ασφαλίσεων στα συμβόλαια νοσοκομειακών καλύψεων. Η ασφαλιστική εταιρεία είναι πλέον υποχρεωμένη να συνδέει την αναπροσαρμογή του ασφαλίστρου των νοσοκομειακών καλύψεων υγείας με δείκτες ή κριτήρια που είναι προσβάσιμα στους καταναλωτές. Αυτό προκειμένου να μην διασαλεύεται η συναλλακτική ισορροπία των μερών και να μην ανατρέπονται οι δικαιολογημένες προσδοκίες τους, με σκοπό την ισότιμη προστασία των συμφερόντων του λήπτη της ασφάλισης αλλά και της ασφαλιστικής εταιρείας.

Πάγια ανάγκη των ληπτών της ασφάλισης στις ασφαλίσεις ζωής ήταν η δυνατότητα να αποδεσμευθούν από τη συμβατική τους σχέση προβαίνοντας σε πρόωρη λήξη της σύμβασης (εξαγορά). Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, εισάγεται για τον υπολογισμό της αξίας εξαγοράς συγκεκριμένη κατανομή των προμηθειών που λαμβάνουν οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, με αποτέλεσμα η πρόωρη λήξη της ασφαλιστικής σχέσης στις ασφαλίσεις ζωής να μπορεί να γίνει και από το πρώτο έτος, χωρίς η ασφαλιστική εταιρεία να υφίσταται ζημία.

Προβλέπεται, τέλος, η δυνατότητα επιβολής χρηματικών προστίμων για την παραβίαση των διατάξεων που καθιερώνουν υποχρεώσεις ενημέρωσης και διαφώτισης των ασφαλιστικών εταιρειών προς τους λήπτες της ασφάλισης.

2. Κατά τη σύναψη της ασφάλισης ο ενδιαφερόμενος καταναλωτής δηλώνει την αξία του ασφαλιζόμενου αντικειμένου, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της ασφαλιστικής αξίας. Η αδικαιολόγητη υπερασφάλιση του αυτοκινήτου, με αποτέλεσμα ο καταναλωτής να πληρώνει ασφαλίστερο για μεγαλύτερη ασφαλιστική αξία από αυτή της τρέχουσας αξίας του αντικειμένου που λαμβάνεται ως βάση για την καταβολή της αποζημίωσης σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου, προκύπτει ιδίως κατά την ανανέωση της ασφαλιστικής κάλυψης, όταν η ασφαλιστική εταιρεία παραλείπει να ζητήσει νέα δήλωση της αξίας του αντικειμένου, δεν ενημερώνει σχετικά το λήπτη της ασφάλισης και δεν

λαμβάνει υπόψη την τυχόν απομείωση της αξίας αυτού για τον προσδιορισμό ασφαλιζόμενης αξίας που να ανταποκρίνεται στην τρέχουσα αξία του αντικειμένου. Ας επισημανθεί ότι τα ζητήματα σχετικά με την υπασφάλιση και υπερασφάλιση ρυθμίζονται από το άρθρο 17 του ν. 2496/1997 για την ασφαλιστική σύμβαση. Η δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων για παραβιάσεις των υποχρεώσεων του νόμου αυτού θα μπορούσε να διερευνηθεί από την πλευρά της Τράπεζας της Ελλάδος, με βάση τη γενική διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 120 του ν.δ. 400/1970, όπως ισχύει, που προβλέπει τη δυνατότητα επιβολής κυρώσεων για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραβαίνει τις διατάξεις της κείμενης ασφαλιστικής νομοθεσίας. Στη Τράπεζα της Ελλάδος ανατέθηκε ειδικότερα με το ν.3867/2010 (άρθρ.1 του ν.3867/2010, ΦΕΚ Α' 128) ο σκοπός του καταργηθέντος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης» (ΕΠ.Ε.Ι.Α.) και μεταφέρθηκαν όλες οι αρμοδιότητες της ΕΠ.Ε.Ι.Α., όπως αυτές ενδεικτικά απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν.3229/2004 (ΦΕΚ Α' 38). Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή έχει διαβιβάσει σχετικές υποθέσεις ήδη στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Πάντως, η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή ασκεί ήδη, υπό το ισχύον καθεστώς, εποπτεία και στην ασφαλιστική αγορά για τον έλεγχο των παραβιάσεων του ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών, ενδεικτικά λ.χ. των διατάξεων για τους γενικούς όρους συναλλαγών, την ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό μάλιστα επιβλήθηκαν το τρέχον έτος διοικητικές κυρώσεις – για πρώτη φορά μάλιστα – σε ασφαλιστικές εταιρείες που αρνούνταν να καλύψουν τον Φ.Π.Α. υπηρεσιών νοσηλείας επικαλούμενες εξαίρεση της εν λόγω κάλυψης στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που ωστόσο δεν προβλεπόταν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2496/1997. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να περιοριστούν στο ελάχιστο περιπτώσεις απροθυμίας κάλυψης ΦΠΑ νοσηλευτικών δαπανών. Σε κάθε περίπτωση η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή εξετάζει ήδη υπό το παραπάνω πρίσμα και πρακτικές που αναφέρονται στην εν θέματι ερώτηση και εφόσον θεμελιωθεί συνδρομή των προϋποθέσεων παράβασης κατά τις διατάξεις του ν. 2251/94 θα κινηθούν και εν προκειμένω οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την επιβολή κυρώσεων με βάση τον νόμο αυτό.

3. Η πρόβλεψη διοικητικών κυρώσεων αποβλέπει στην πρόληψη των παραβιάσεων και δεν αφορά ευθέως την αποζημίωση των καταναλωτών για την ζημία που υφίστανται από την παράνομη συμπεριφορά. Ωστόσο, η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων διευκολύνει στην πράξη σημαντικά την επιβολή των αξιώσεων αποζημίωσης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο πάντως της διευκόλυνσης της δυνατότητας αποζημίωσης των καταναλωτών δίχως γραφειοκρατικές διαδικασίες αξιοσημείωτες είναι και οι αλλαγές που εμπεριέχονται στο προαναφερθέν σχέδιο νόμου και προβλέπουν τη δυνατότητα των επιτροπών φιλικού διακανονισμού και του Συνηγόρου του Καταναλωτή να λειτουργούν, μετά από σχετική δήλωση των μερών της διαφοράς, για καταναλωτικές διαφορές ορισμένης αξίας, ως διαιτητικά όργανα που παράγουν δεσμευτικές και εκτελεστές αποφάσεις. Επιπροσθέτως, παράγονται κίνητρα για τις επιχειρήσεις προκειμένου να αποδέχονται τον δεσμευτικό χαρακτήρα των αποφάσεων των οργάνων αυτών για μικρές καταναλωτικές διαφορές. Οι επιχειρήσεις ειδικότερα που θα αποδέχονται το δεσμευτικό χαρακτήρα των αποφάσεων θα μπορούν με τη χρήση ειδικής σήμανσης να ενημερώνουν τους καταναλωτές για την επιλογή τους αυτή και να αποβλέπουν σε μία αναβάθμιση της εμπιστοσύνης του καταναλωτικού κοινού σε αυτές.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

